

Raziskovalna naloga s področja etnologije
ŽIVLJENJE IN DELO V OSOLINOVEM MLINU V SREDNJIH JARŠAH

Avtorici: Maja Grujič in Andreja Jeretina, 9. razred devetletke

Mentorica: Vilma Vrtačnik Merčun, prof. geogr. in soc.ž

POVZETEK

Ker bodo Osolinov mlin v bližnji prihodnosti podrli, sva si za cilj raziskovalne naloge zastavili raziskati tiste značilnosti in drobce iz življenja tega mlina, ki do sedaj še niso bili raziskani ali zapisani. Opuščen mlin sva natančno premerili in narisali skice posameznih prostorov, ki se nahajajo v treh etažah, vse naprave pa sva fotografirali in popisali. Osolinov mlin je po nacionalizaciji leta 1948 deset let obratoval v okviru Mlinske industrije Domžale, nato deset let kot samostojni Kmečki mlin Jarše, od leta 1968 dalje pa v okviru Kmetijskega poskusnega centra Jablje. Po denacionalizaciji leta 1995 so ga prevzeli potomci Mihaela Osolina in v njem mleli do oktobra 2000. V prvem obdobju so delavci v njem delali v treh izmenah, mlin pa se ni ustavil niti ob nedeljah. Kasneje je obratoval v eni ali dveh izmenah, vedno pa so se prilagajali potrebam strank. V mlinu so z mlinskimi stroji upravljali strojniki ali vahtarji, kot so jim rekli, žito in moko pa so pretovarjali delavci (pravili so jim rezerva), ki so bili zadolženi tudi za polnjenje in tehtanje vreč z moko. Do leta 1975 je imel mlin povratno meljavo, ki je od strojnikov zahtevala veliko znanja in pazljivosti, da so lovili zdrobe in jih vračali v valjčne stroje v ponovno mletje, dokler niso namleli moko. Pri avtomatski meljavi pa je mletje teklo samo od sebe. Delavci v Osolinovem mlinu so si med seboj pomagali in se vedno dobro razumeli. Žito in moko so tehtali pred strankami, zato se te niso pritoževale. Ker so žito takoj zamenjavali za moko, so bili bolj

konkurenčni od ostalih mlinov v okolici. Ti so zato kmalu po drugi svetovni vojni propadli.